

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Filozofická fakulta

Teorie interaktivních médií

Jan Winkler (UČO 411676)

Subkultura - Freetekno kultura

Semestrální práce

Úvod do umělovědných studií (US_42)

SUBKULTURA

Subkultura je minoritní skupina jedinců, kteří se určitým způsobem vyhraňují proti mainstreamové, většinové společnosti. Příslušníkem určité subkultury je člověk, který sdílí s ostatními členy specifické normy a hodnoty lišící se od norem a hodnot dominantní kultury. Avšak i přes vyhraněnost názorů, hodnot, norem a životního stylu je subkultura nedílnou součástí kultury majoritní. V lidské historii se různé subkultury vyskytují od nepaměti, ačkoli sám pojem subkultura je používán až posledních cca 70 let.

FREETEKNO KULTURA

Freetekno subkultura je jednou z mála subkultur dnešní společnosti, která nemá své kořeny ve městě. Podstata freetekna naopak spočívá v tom, sbalit se s partou kamarádů, známých či neznámých vyznavačů stejného stylu, odjet do přírody, mimo všechna omezení, jež plynou ze společenského soužití, zde vytáhnout svůj zvukový aparát, ozdoby, světla a bavit se bez omezení alespoň pár momentů na "vlastním" území. Jde o lidi, které už nebaví tlačit se v klubech, platit vstupné, konzumovat omezenou nabídku barů, ale především vytvořit si na chvíli vlastní prostor, vlastní svět, který bude fungovat...

Základním pojmem freetekno kultury je soundsystem. "Pojízdné soundsystémy tvoří skupinky nadšenců, kteří přes zimu obvykle někde pracují, aby od jara do podzimu mohli kočovat. Za vlastní peníze si nakoupí a zařídí auta, dieselové agregáty na výrobu elektřiny i hudební aparatury, z nichž pak návštěvníkům zadarmo hrají. Občas - když před jejich soundsystémem nikdo nepříjde tancovat - hrají pouze sami pro sebe, ale i to stačí. Někteří prodávají desky, oblečení a občas i drogy, jiní ne. Mnozí jsou na cestě tak dlouho, že už si ani nepamatují, kdy vyjeli." - Holec, 2014

"Tohle je dunící a blikající peklo zkřížené s nějakou hodně vzdálenou planetou."

Česká freetekno kultura vychází ze západní, především britské scény označené názvem rave (*rave = řídit, zuřit, odvázat se*). Narozdíl od rave kultury ale česká freetekno scéna v podstatě není založená na nomádství, především proto, že v našich kotlinách není prakticky možné žít se DJingem, pořádáním menších akcí, a prodejem drog - tak jako v Británii, kde drogy (především extáze) tvoří většinu příjmů raverů. V Česku jde v případě freeteknařů spíše o více či méně intenzivní koníček.

Ačkoli bychom mohli mluvit o jakémisi novodobém nomádství, tribalismu či jen potřebě na chvíli splynout s přírodou, je poměrně jasné, že v naší zemi (pravděpodobně i kvůli velikosti, jež je několikrát menší než velikost ostrovů) jde především o to udělat dobrou party, a co si budeme povídat, české louky nabízí nespočet možností takovou party rozjet. Také můžeme tento rozdíl svést na výrazně levicové a komunitní založení britské alternativní scény.

Co se týče samotné hudby, jde o undergroundovou, dost možná tu úplně nejundergroundovější odnož techna. Rychlost se pohybuje mezi 160 až 210 BPM (úderů za minutu); pokud dojde k přerušení basového "kopáku", je to maximálně na 16 dob - celou noc to tedy "tepe" prakticky bez přerušení. Hudba není nikterak bohatá na tóny, spíše je zaměřena na rytmus a rytmické zvuky. Vyšší frekvence jsou zpravidla dost utlumeny, je kladen důraz na frekvence nízké. Hudba je to ale poměrně hravá, sebeironická, vtipná; existuje nespočet tekno remixů na znělky z klasických pohádek či národních melodií, hojně využívá metody zvané sampling atd.

Zde přejdu k problému, kterému se chci v rámci tématu věnovat: freetekno scéna vs. drogy. Široká veřejnost chápe teknaře jako feťáky, kteří si jedou "vyhodit z kopýtko" někam do lesa, vyplaší při tom zvěř a nechají po sobě obrovský nepořádek. Tento dojem vzniká velmi pravděpodobně ze vzezření freeteknařů (šedé/hnědé/zelené oblečení, často s maskáčovým vzorem, nemalý výskyt dreadů a celkově otrhaný vzhled jednotlivců), je však ale poměrně dost mylný. Narozdíl od britských rave parties, které v podstatě

spočívají v braní drog (i když jde většinou o lehčí drogy, jako je marihuana, extáze, speed, LSD či jiné halucinogeny nebo jejich kombinace [tzv. candy trip]) je totiž braní i distribuce tvrdých drog na freetekno parties tvrdě potírána, lehčí drogy pak také nejsou příliš tolerovány. Náš bývalý premiér Paroubek o freeteknařích kdysi prohlásil, že "jejich jádro tvoří nebezpečně posedlí lidé s anarchistickými sklony, je třeba počítat s rizikem šíření AIDS, žloutenky, salmonely..." Pak na největší český freetekno festival CzechTek poslal přes tisíc těžkooděnců. Když později uznal, že o freetekno scéně neví naprosto nic, spolu s mediální masáží už tak nějak dokázal utvořit názor předtím absolutně neznalého průměrného občana.

CzechTek byl další rok, po sedmnácti letech, ukončen. Na poslední ročník došlo kolem 50 tisíc návštěvníků, musel být organizován společně s Českou policií a to se hlavním představitelům příliš nezamlouvalo. Proto vydali roku 2007 oficiální prohlášení o ukončení tradičního "teknivalu". Od té doby se u nás freetekno scéna udržuje stále v podobě menších free parties.

Zdroje:

Vladimir 518 & kolektiv. *Kmeny: současné městské subkultury*. Praha, 2011.

Big Boss & Yinachi, 517 s. ISBN 978-809-0473-539.

Houdková, Aneta. *Komunikace subkultury freetekno: Bakalářská diplomová práce*. Brno, 2008

Bednaříková, Vendula. *Specifika užívání drog na freetekno parties: Diplomová práce*. Brno, 2010.

Subculture. In: *Wikipedia: the free encyclopedia [online]*. [cit. 2015-01-04].

Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Subculture>

CzechTek. In: *Wikipedia: the free encyclopedia [online]*. [cit. 2015-01-04].

Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/CzechTek>

Holec, P. *Tekno sobě*. In: *Reflex [online]*. [cit. 2015-01-04]. Dostupné z

<http://www.reflex.cz/Clanek17049.html>.